

Σύμφωνα με την πιο ισχυρή εκδοχή, του Απολλόδωρου, ο Ηρακλής κατέληξε στην Ταρτησσό, στις όχθες του ποταμού της Ιβηρικής, Βαίτιου (σήμερα Γκουανταλκιβίρ). Την πόλη ταυτίζουν με τα Γάδαιρα ο Σκαρλάτος Βυζάντιος και αρχαίοι συγγραφείς (είχε πάψει να υπάρχει στα χρόνια του γεωγράφου Στράβωνα, περίπου 65 π.Χ. – 23 μ.Χ.). Απέναντί του, απλωνόταν ο απέραντος ωκεανός. Το νησί του Γηρυόνη, η Ερύθεια, έπρεπε να είναι σε κάποιο ακαθόριστο σημείο του ωκεανού αλλά πώς μπορούσε να φτάσει ως εκεί ο ήρωας;

Μεσημέριαζε και ο Ηρακλής, καθισμένος στα βράχια, με τον ωκεανό αντίκρου του, σκεφτόταν ακόμα με ποιον τρόπο θα έφτανε στο νησί. Δεν του έφτανε το πρόβλημά του, είχε και τον θεό Ήλιο να τον κατακαίει με τις καυτερές ακτίνες του.

Θύμωσε, άρπαξε το τόξο του κι έστρεψε το βέλος κατά τον Ήλιο. Αυτός τον διέταξε να κατεβάσει το τόξο. Ο Ηρακλής πειθάρχησε. Ο θεός θαύμασε το θάρρος του και τον ρώτησε, τι τον απασχολούσε. Ο ήρωας του είπε. Ο Ήλιος του έδωσε το χρυσό κύπελλο να πάει και να έρθει, με την υπόσχεση ότι θα το επέστρεφε την ίδια μέρα, ώστε να μπορεί ο θεός να το χρησιμοποιήσει στην ώρα του. Ήταν το πλατύστομο κύπελλο που ο Ήφαιστος είχε κατασκευάσει και μέσα στο οποίο ξάπλωνε να ξεκουραστεί ο Ήλιος όταν έφτανε στη Δύση. Αυτό έπλεε με τρομερή ταχύτητα πάνω στα κύματα και μέσα στη νύχτα έκανε την διαδρομή, από την δυτική, στην ανατολική άκρη του ωκεανού που «περιπλέει την Γη», ώστε ο Ήλιος να μπορεί και πάλι να ανατείλει. Με πλωτό μέσο το κύπελλο του Ήλιου και εφοδιασμένος με το κέρας της Αμάλθειας, δάνειο του Ερμή που του εξασφάλιζε όση τροφή χρειαζόταν, ο Ηρακλής βγήκε στην ανοιχτή θάλασσα.

Ο Ωκεανός ήταν αυτός που είχε αντιρρήσεις για το πέρασμα του ήρωα στο νησί του Γηρυόνη. Βγήκε μπροστά του, μεσοπέλαγα, κι άρχισε να ταρακουνά τη θάλασσα υψώνοντας πελώρια κύματα που λίγο ακόμα και θα αναποδογύριζαν το κύπελλο. Ο Ηρακλής δεν δίστασε να βάλει ένα βέλος στο τόξο του και να σημαδέψει τον θεό. Ο Ωκεανός ηρέμησε. Χωρίς άλλο εμπόδιο, ο ημίθεος έφτασε στην Ερύθεια κι ανέβηκε στην πλαγιά του βουνού Άβα. Τον μυρίστηκε ο δικέφαλος σκύλος, ο αδελφός του Κέρβερου Όρθρος, και του χίμηξε. Με όπλο το τρομερό του ρόπαλο, ο Ηρακλής του έσπασε και τα δυο κεφάλια και τον έριξε νεκρό στη γη. Ο θόρυβος από την πάλη έκανε τον βοσκό Ευρυτίωνα να ανησυχήσει. Έσπευσε επιτόπου και είδε τον σκύλο σκοτωμένο. Όρμησε εναντίον του Ηρακλή αλλά δέχτηκε καιριο χτύπημα στο κεφάλι από το ρόπαλο κι έπεσε κι αυτός νεκρός.

Ο Μεινοίτιος ήταν βοσκός των κοπαδιών του Άδη κι έβοσκε τα ζωντανά του εκεί κοντά, σημάδι πως όλα αυτά συνέβαιναν στα σύνορα του Επάνω με τον Κάτω Κόσμο. Όσο να μαζέψει ο Ηρακλής τα πορφυρά βόδια, ο Μεινοίτιος έτρεξε και ειδοποίησε τον Γηρυόνη. Ο τρισώματος βγήκε μπροστά στον ήρωα, την ώρα που αυτός προσπαθούσε να περάσει το κοπάδι από τον ποταμό Ανθεμούντα (τον ολάνθιστο όπως ο χλοερός τόπος). Τρεις λόγχες υψώθηκαν ενάντια στον Ηρακλή. Όμως, ο Γηρυόνης έπεσε νεκρός καθώς δέχτηκε κατάστηθα τα βέλη του ήρωα.

Κατά μια εκδοχή, πλάι στον Γηρυόνη πολεμούσε η Ήρα, πλάι στον ήρωα, η Αθηνά και ο Ερμής. Ο Ηρακλής φόρτωσε τα πορφυρά βόδια στο χρυσό κύπελλο, μπήκε κι αυτός μέσα κι έφτασε έγκαιρα στην Ταρτησό, έβγαλε το κοπάδι και παρέδωσε το κύπελλο στον Ήλιο.

(τελευταία επεξεργασία, 21 Αυγούστου 2021)